

Vážené kolegyně, vážení kolegové

každý rok využíváme Osteologický bulletin (mimo jiné) k publikaci programu našeho výročního kongresu a k publikaci abstrakt přednášek i posterů – samozřejmě mám na mysli společné kongresy českých a slovenských osteologů. Takovéto výroční kongresy osteologické společnosti jsou vždy výbornou příležitostí z několika pohledů. Jedním z nich je pohled společenský. Už tím, že se jmenujeme „společnost“, je dáno, že bychom měli být spolu – alespoň občas. Virtuální svět internetu, webových stránek, nejrozličnějších sociálních sítí a všeho, co nás čeká v tomto smyslu v budoucnosti, je jen chabou náhražkou osobních setkání. Bez nich bychom asi nebyli plnohodnotné lidské bytosti – ať to zní jakkoli staromódně. Setkání na kongresu jsou přinejmenším dvojí – skutečné v kuloárech, či kdekoli jinde, umožňující přímý hovor o medicíně, ale i o životě. A pak ta setkání, která tak ani nenazýváme, myslím tím diskuzi při přednáškách a po nich. To je podle mne pravé koření kongresu. Nové poznatky si můžeme přečíst v odborné literatuře, můžeme je slyšet jako odborné sdělení. Obojí je úžasně přínosné. Ale ten pravý přínos přichází až tehdy, když se nad nimi zamyslíme a když je domýšlíme do dalších souvislostí, propojujeme je do jiných vazeb a především do svého denního profesního života. Kdysi platilo, že přednáška bez diskuze je známkou neúspěšnosti – řečník asi nedokázal posluchače zaujmout natolik, aby je provokoval k otázkám, nebo téma nebylo pro posluchače zajímavé. Nyní se ale stále častěji stává, že i k zajímavým přednáškám se nediskutuje. Může to být nedostatkem času – to by se organizátorům (a předsedajícím) nemělo stávat – častěji je to ale „ostychem“, neochotou se veřejně projevit, obavou z veřejného vystoupení (byť jen položením otázky), pohodlností – stále hledám vysvětlení jiné než nezáměr. I nejlepší kongres bez diskuze je jen polovičním úspěchem.

Kongresy jsou také výbornou příležitostí předvést výsledky své práce. Tady asi velké problémy nemáme – obvykle je docela obtížné zařídit, aby se všechny přihlášené příspěvky časově vešly do programu. To je moc dobře. Svědčí to o tom, že společnost a obor žije, že jsou v něm lidé, kteří chtějí dělat něco navíc, kteří se chtějí podělit o výsledky a své zkušenosti. Samozřejmě, že někdy je potřeba mít přednášky nebo poster, aby se snáz obstarala podpora účasti na kongresu nebo prezentovaly výsledky grantu, ale ani to nesnižuje vysokou kvalitu přednášek, na které můžeme být právem hrdí a které skvěle reprezentují.

V neposlední řadě jsou kongresy zajímavou příležitostí ke srovnávání. Srovnávání například s tím, co nás zajímalo před rokem, dvěma či více. Podíváte-li se na programy předchozích kongresů a jdete „dozadu“, můžete vlastně retrospektivně sledovat rozvoj oboru a jeho aktuální problémy v daném čase. Jsou to vědecké novinky, nové léky, ale občas také organizační problémy či komplikace – ať již nám je přináší medicína, či politici.

Letos tomu není jinak. Každý organizační výbor navrhne témata, o kterých si myslí, že jsou zajímavá, aktuální a přínosná. Pak přijde odezva od potenciálních přednášejících – a vždy se stane, že některá témata najdou mnoho zájemců, kteří by se k nim chtěli vyjádřit a pošlou přihlášku, námět, abstrakt. Ale vždy jsou také témata, která – i když vypadají velmi zajímavě a jsou aktuální – nenajdou odezvu mezi účastníky, nenajdou své přednášející. Nemusí to znamenat, že by nenašly své posluchače. Jsou témata, o kterých je vhodné, potřebné, ba nutné mluvit, i když s nimi třeba u nás zatím mnoho lidí nepracuje. Přinášejí ale rozvoj oboru. Zajímavé současně je, že nakonec hodně přihlášených přednášek „skončí“ v bloku nazvaném varia. Je to známkou širšího oboru, širšího zájmu, které jeho členové mají, širší medicínských problémů, kterými se zabýváme. Je to skvělé obohacení témat, která jsou z odborného pohledu a potřeb společnosti téměř „povinná“. Musíme – přesněji řečeno obor musí – mluvit o nových léčebných postupech a možnostech – a současně o rizicích, která léčba přináší. Musíme mluvit o organizačních záležitostech a jejich vazbě k rozvoji oboru. I když na kvalitu klinické osteologie můžeme být jistě hrdí, jak v České, tak Slovenské republice, stále nám chybí dostatečná podpora organizátorů zdravotní péče, ministerstva zdravotnictví i politiků obecně. Jeden z největších „treatment gaps“ v klinické osteologii, tedy rozdíl mezi počtem nemocných a počtem těch, kterým se dostane léčebné péče, patří Česká republika do té nejhorší skupiny v evropských zemích. Proto naše snaha o tolik doporučených postupů, proto snaha o zavedení systému péče a o sekundární prevenci a prevenci druhé zlomeniny, proto boj (a mnohdy se to nedá jinak nazvat) o klinickou osteologii – ne o obor, ale o její pacienty a potřebu jim pomáhat.

Tak – ať se vám na kongresu líbí a ať je přínosný – po všech stránkách.

Prof. MUDr. Vladimír Palička, CSc., Dr.h.c.